

International Journal of **Kannada** Research

www.kannadajournal.com

ISSN: 2454-5813
IJKR 2020; 6(3): 03-05
© 2020 IJKR
www.kannadajournal.com
Received: 04-05-2020
Accepted: 06-06-2020

GK Manjunath
Prof. M.Com, M.Phil
Principal, Seshadripuram
Composite PU College
Seshadripuram, Bangalore,
Karnataka, India

ಪೂಜ್ಯತಾಭಾವ

GK Manjunath

ಜೀವನವೆಂಬ ಬದುಕಿನ ಮುಸ್ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ ಮುದುಡಿ ಬಾಡಿ ಹೋಗುವ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಹಿರಿಯ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ತಾತ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಿರಿಯರೆನಿಸಿದ ವೃದ್ಧರನ್ನು ಪ್ರೀತಿ-ಗೌರವಗಳಿಂದ ಕಂಡು ಸದಾ ಕಾಲ ಅವರು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಅವರ ಬೇಕು-ಬೇಡಗಳನ್ನಾಲಿಸಿ ಅದರ ಕುರಿತು ಕಿವಿ ಕುಡುಗದೇ ಕಿವಿಗೊಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅವರಿಗಿದ್ದ ಅನುಭವಗಳು ನಮ್ಮಂತಹ ಕಿರಿಯ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಅವರ ಅನುಭವದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಪಾಲಿಸುವುದು ಕಿರಿಯ ಪೀಳಿಗೆಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಸದ್ಭವನದ ಲಿಫ್ಟ್ ಬಳಿಯಿರುವ ಗುಮ್ಮಟದಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತುಂಬಾ ಅದ್ಭುತ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ವೃದ್ಧರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಕಾಳಜಿ ಹಾಗೂ ವೃದ್ಧರೆಂದರೆ ಯಾರೆಂಬ ವಿಚಾರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ.

‘ನ ಸಾ ಸಭಾ ಯತ್ರ ನ ಸಂತಿ ವೃದ್ಧಾಃ
ವೃದ್ಧಾನ ತೇ ಯೇ ನ ವದಂತಿ ಧರ್ಮಮ್ |
ಧರ್ಮಃ ಸ ನೋ ಯತ್ರ ನ ಸತ್ಯಮಸ್ತಿ
ಸತ್ಯಂ ನ ತತ್ ಯತ್ ಛಲಮಭ್ಯುಪ್ಯೇತಿ ||’

ವೃದ್ಧರು ಎಂದರೆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುದುಕರಾದವರು ಎಂದರ್ಥವಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ವೃದ್ಧರು, ಅನುಭವಸ್ಥರು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮದಂತೆ ನಡೆಯುವವರು ನಿಜವಾದ ವೃದ್ಧರು. ಅವರಿಲ್ಲದ ಧರ್ಮಸಭೆ ಸಭೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯದ ಆಧಾರವಿದ್ದ ಮಾತು ಮಾತ್ರ ಧರ್ಮವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವಂಥಹ ಮಾತು ಸತ್ಯವೆನಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಅಪ್ರಯೋಜಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಶ್ಲೋಕವು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹುಟ್ಟು ಸಾವು ಎಂಬುದು ಧೈವಾಧೀನವಾದುದು. ಈ ಹುಟ್ಟು ಸಾವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬರುವುದೇ ಜೀವನವೆಂಬ ಆಟ. ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆ, ಯೌವನಾವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ವೃದ್ಧಾವಸ್ಥೆ ಇವು ಒಂದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದರಂತೆ ಬರುವುದು ಸಹಜ ಸಂಗತಿ. ಆದರೆ ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಯೌವನಾವಸ್ಥೆ ಮುಗಿಯುವ ತನಕ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಈ ಜೀವ ಬೇಕು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ಚರ್ಮವು ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟುತ್ತಾ ಹೊಗುತ್ತದೋ, ದೇಹವು ಸವೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೋ, ಬೆನ್ನು ಬಾಗಿ, ಕಿವಿ ಕೇಳದಂತಾಗಿ, ಕಣ್ಣು ಕಾಣದಂತಾಗುತ್ತದೋ, ನರ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳಿಂದ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಶಿಲಾ ಮೂರ್ತಿಯಂತೆ ಬಾಳುವಂತಾದಾಗ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೊರೆಯಾಗಿ ಬದುಕುವಂತಹ ಈ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವೆನಿಸಿದ ಮುಪ್ಪಿನ ಜೀವನವನ್ನು ನೆನೆದರೆ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ರಝಮ್ ಎಂದು ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಹದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಕುಂದಿ ಹೋಗಿ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಮತ್ತು ಚಾತುರ್ಯಗಳು ಮಾಯವಾಗಿ ‘ಅರುಳೋ-ಮರುಳೋ’ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಂತೂ ತುಂಬ ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಾತು. ಜೀವ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಯಾರನ್ನೂ ನೋಯಿಸದೆ, ತಾನೂ ನರಳದಂತೆ ‘ಅನಾಯಾಸೇನ ಮರಣಂ ..……’ ಎಂಬಂತೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾವನ್ನು ಕೊಡಪ್ಪ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಅದೆಷ್ಟೋ ಮಂದಿ. ಹೀಗೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಬರುವ ಮುಪ್ಪನ್ನು ತಡೆಯುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಾನವ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾನೆವೆಂದರೆ ಈ ಮುಪ್ಪಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಪುನಃ ಯೌವನಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬರಬಹುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ‘ಯಯಾತಿ’ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆಶಾ ಪ್ರತೀಕನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಯಯಾತಿಯ ಕುರಿತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ ಆದರೂ ಈ ಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿಯ ಹೊರಟರೆ - ಈ ಯಯಾತಿ ನಹುಷ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಸ್ ಪುತ್ರರ ಮಗ. ಇವರು ಪಾಂಡವರ ಪೂರ್ವಜರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಯಯಾತಿ ಸರ್ವ

Corresponding Author:
GK Manjunath
Prof. M.Com, M.Phil
Principal, Seshadripuram
Composite PU College
Seshadripuram, Bangalore,
Karnataka, India

ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಗೆದ್ದು ವಿಶ್ವ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದನು. ನಂತರ ಕ್ರಮೇಣ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಮಗಳಾದ ದೇವಯಾನಿಯನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆ ದೇವಯಾನಿಗೆ ಶರ್ಮಿಷ್ಠಿಯೆಂಬ ಸುಂದರವತಿಯಾದ ದಾಸಿಯಿದ್ದಳು. ರಾಕ್ಷಸ ರಾಜನಾದ ವೃಷಪರ್ವನ ಮಗಳಾದ ಶರ್ಮಿಷ್ಠಿ ಸೀರೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೇವಯಾನಿಯೊಡನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಜಗಳದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಅವಳು ತನ್ನ ಸಾವಿರ ದಾಸಿಗಳ ಜೊತೆ ದೇವಯಾನಿಯ ದಾಸಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಯಾತಿಯು ದೇವಯಾನಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಯಯಾತಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ದೋಷವನ್ನು ನಾನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರೊಂದಿಗೆ, ನೀನು ದೇವಯಾನಿಯನ್ನು ಧರ್ಮ ಪತ್ನಿಯನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸು ಹಾಗೂ ಅವಳೊಡನೆ ನೀನು ಸಕಲ ಸುಖೋಪ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವಳ ಜೊತೆ ಇರುವ ಶರ್ಮಿಷ್ಠಿಯು ಕೂಡ ಸಾಮಾನ್ಯಳಲ್ಲ. ಅವಳೂ ರಾಜ ಕುಮಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಇವಳನ್ನು ನೀನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಇವಳೊಡನೆ ಸಮಾಗಮವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ದೇವಯಾನಿ ಮತ್ತು ಸಾವಿರ ದಾಸಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡ ಶರ್ಮಿಷ್ಠಿಯನ್ನು ಯಯಾತಿಯ ಜೊತೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಲ ಕ್ರಮೇಣ ದೇವಯಾನಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ ಹಾಗೂ ಯದುಕುಮಾರ ಮತ್ತು ತುರ್ವಸು ಎಂಬ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶರ್ಮಿಷ್ಠಿಯೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಸಮ ವಯಸ್ಕಳಾದ ದೇವಯಾನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಯಿತಲ್ಲಾ ಆದರೆ ನನಗಿನ್ನು ಆ ಸುಧೈವ ಒದಗಿ ಬರುವುದೆಂತು ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾ ಮನದಲ್ಲಿಯೇ ರಾಜನನ್ನು ನೆನೆಸುತ್ತಾ ಕಾಮೋದ್ರಿಕ್ತಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಅಶೋಕ ವನಕ್ಕೆ ಬಂದ ರಾಜನನ್ನು ಕಂಡು ತನ್ನ ಮಾತುಗಳಿಂದಲೇ ಅವನನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ ಕೊನೆಗೂ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡು ಅವಳೊಡನೆ ಸಮಾಗಮವಾಗಿ ಅವಳೂ ಕೂಡಾ ದೃಹ್ಯ ಅನು ಮತ್ತು ಪುರುವನೆಂಬ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಇದನ್ನಂತ ದೇವಯಾನಿ ನೇರವಾಗಿ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಅಳಲನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡಾಗ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಶರ್ಮಿಷ್ಠಿಯನ್ನು ಸೇರಬಾರದೆಂಬ ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮರೆತು ರಾಜನು ಅವಳನ್ನು ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ, "ಧರ್ಮಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೂ ಕಾಮ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಅಧರ್ಮವನ್ನೆಸಗಿದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ಉಂಟಾಗಲಿ" ಎಂದು ಶಾಪವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಯಯಾತಿಯು - "ಪೂಜ್ಯರೇ ಧರ್ಮೋಕ್ತ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ನನ್ನನ್ನು ವೃಥಾ ಶಾಪಕ್ಕೇಡು ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಾನು ಶರ್ಮಿಷ್ಠಿಯಿಂದ ಯಾಚಕನಾಗಿ, ಯಾಚಕರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಧರ್ಮ ಸಮ್ಮತವೆನಿಸದೆ ಅವಳ ಯಾಚನೆಯ ಪೂರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳೊಡನೆ ಸೇರಿದನೇ ಹೊರತು ಕಾಮ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಶುಕ್ರರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅವನು ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಾಯಿತು, ತನಗುಂಟಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವನ್ನು ಪಟ್ಟು ಪುನಃ ಶುಕ್ರರಲ್ಲಿ 'ನನಗೆ ದೇವಯಾನಿಯೊಡನೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸುಖ ಪಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮುದಿತನವು ನನ್ನಿಂದ ದೂರವಾಗುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ' ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಶುಕ್ರರು - ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಆದರೆ ನಿನ್ನ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ನೀಡಿ ನೀನು ಅವರಿಂದ ಯವನವನ್ನು ವಿನಿಮಯವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ನಿನ್ನ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಯಯಾತಿಯು ತನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಕ್ಕಳ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಮೊದಲು ತನ್ನ ಪ್ರಥಮ ಸುತನಾದ

ಯದುಕುಮಾರನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಕಾಲ ಈ ದುರ್ಬಲವಾದ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವನ್ನು ನೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಯವನವನ್ನು ಕೊಡುವೆಯಾ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಯದುಕುಮಾರನು-

ಜರಯಾಂ ಬಹವೋ ದೋಷಾಃ ಪಾನಭೋಜನಕಾರಿತಾಃ |
ತಸ್ಮಾಜ್ಜರಾಂ ನ ತೇ ರಾಜನ್ರಿಹೀಷ್ಯ ಇತಿ ಮೇ ಮತಿಃ ||
ಸಿತಶ್ಮಶ್ರುನಿರಾನಂದೋ ಜರಯಾ ಶಿಥಿಲೀಕೃತಃ |
ವಲೀಸಂಗತಗಾತ್ರಸ್ತು ದುರ್ದಶೋ ದುರ್ಬಲಃ ಕೃಶಃ ||
ಅಶಕ್ತಃ ಕಾರ್ಯಕರಣೇ ಪರಿಭೂತಃ ಸ ಯಾವನೈಃ |
ಸಹೋಪಜೀವಿಭಿಶ್ಚೈವ ತಾಂ ಜರಾಂ ನಾಭಿಕಾಮಯೇ ||
ಸನಿ ತೇ ಬಹವಃ ಪುತ್ರಾ ಮತ್ತಃ ಪ್ರಿಯತರಾ ನೃಪ |
ಜರಾಂ ಗ್ರಹೀತುಂ ಧರ್ಮಜ್ಞ ತಸ್ಮಾದನ್ಯಂ ವ್ಯಣೀಷ್ವ ವೈ ||

ಈ ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳೊಂದಿಗೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ತೊಂದರೆಗಳು ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಯದುವು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. 'ಮುದಿ ತನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಅನ್ನ ಪಾನದಿಗಳನ್ನು ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ಸೇವಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಶಕ್ತಿ ಹೀನತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಇತರರ ಅಸಡ್ಡೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಳಿಗೂದಲನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಗಡ್ಡೆ, ಜೋಲಿ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಮುಖ, ಸವೆದು ಹೋದ ಕೈ ಕಾಲುಗಳು, ಸುಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಚರ್ಮ ಇಂತಹ ದುರಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರುವ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸಲು ನಾನು ಅಶಕ್ಯನಪ್ಪಾ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ನನಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಮತೆಯ ಮಕ್ಕಳು ನಿನಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೇಳು' ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯದುವಿಗೆ ತಂದೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಪ್ರೀತಿ, ವೃದ್ಧರ ಮೇಲಿರುವ ನಿಶ್ಚಾಳಜಿ ಹಾಗೂ ಆತನ ಅನಿರ್ಮಲವಾದ ಮನಸ್ಸು ಏನೆಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಯಾತಿಯು ತನ್ನ ಮಗನು ಸಾವಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನನ್ನು ನೋಡಲು ಬರುವುದು ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೇ ಎಂದು ಅರಿತು ನೀನು ನಿನ್ನ ಯವನವನ್ನು ಕೊಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡ ರಾಜರಾಗದಿರಲಿ ಎಂದು ಶಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ತನ್ನ ಎರಡನೆ ಮಗನಾದ ತುರ್ವಸುವಿನಲ್ಲಿ ಯವನದ ಯಾಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಅವನು ಕೂಡ

ನ ಕಾಮಯೇ ಜರಾಂ ತಾತ ಕಾಮಭೋಗಪ್ರಣಾಶಿನೀಮ್ |
ಬಲರೂಪಾಂತಕರಣೀಂ ಬುದ್ಧಿಪ್ರಾಣಪ್ರಣಾಶಿನೀಮ್ ||

“ತಂದೆಯೇ ! ಕಾಮೋಪ ಭೋಗಗಳಿಗೆ ವಿನಾಶಕವಾದ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವ, ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕುಂಟಿತಗೊಳಿಸುವ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಅರುಹಿದಾಗ ಅವನಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ಕುರಿತಿರುವ ಅಸಡ್ಡೆ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅರಿತು ಯಯಾತಿಯು, ಕೇವಲ ಪಶು-ಪಕ್ಷಿಗಳಂತೆ ನಡೆಸುವ ಮ್ಲೇಚ್ಛ ಜಾತಿಗೆ ನೀನು ರಾಜನಾಗು ಎಂದು ಶಪಿಸುತ್ತಾನೆ ನಂತರ ಶರ್ಮಿಷ್ಠಿಯ ಮೊದಲ ಮಗನಾದ ದೃಹ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವನು

‘ನ ಗಜಂ ನ ರಥಂ ನಾಶ್ವಂ ಜೀರ್ಣೋ ಭುಜ್ಜೇ ನ ಚ ಸ್ತ್ರಿಯಮ್ |
ವಾಕ್ಸಜ್ಞಶ್ಚಾಸ್ಯ ಭವತಿ ತಾಂ ಜರಾಂ ನಾಭಿಕಾಮಯೇ ||

“ಅಪ್ಪಾ! ಆನೆ, ರಥಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಲಸಾಧ್ಯ. ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಉಪಭೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮುದಿತನದಲ್ಲಿ ಮಾತು ತೊದಲುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾದ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವು ನನಗೆ ಬೇಡವಪ್ಪಾ” ಇಂತಹ ದುರ್ವರ್ತನಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮಗನನ್ನು

ಕಂಡು ಯಯಾತಿಯು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಖಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಮಕ್ಕಳು-ಮಕ್ಕಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾವು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಆದರೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಯವ್ವನವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು. ಆದ್ದರಿಂದ ರಥ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅಯೋಗ್ಯವಾದ, ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಿಲ್ಲದ, ಹಳ್ಳ-ಕೊಳ್ಳಗಳಿಂದಲೂ, ಗುಡ್ಡ-ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀನು ರಾಜನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ಏನೂ ನಡೆಯದಿದ್ದಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಶಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅನಂತರ ಅನುವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅನುವು

ಜೀರ್ಣಃ ಶಿಶುವದಾದತ್ತೇಽಕಾಲೇಽನ್ನಮಶುಚಿಯಥಾ |

ನ ಜುಹೋತಿ ಚ ಕಾಲೇಽಗ್ನಿಂ ತಾಂ ಜರಾಂನಾಭಿಕಾಮಯೇ ||

"ಮುದಿತನದಲ್ಲಿ ಹೋಮ ಹವನಗಳನ್ನೂ ಯಜ್ಞ-ಯಾಗಾದಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಲಸಾಧ್ಯವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಕಾಲವಿವೇಚನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿಂದು ಅಶುಚಿಯಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮುಪ್ಪನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಈ ಪುತ್ರನ ಹಣೆಬರಹವೂ ಇಷ್ಟೇ ಎಂದರಿತು ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ಯೌವನಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟೊಡನೆಯೇ ಸತ್ತು ಹೋಗಲಿ ಹಾಗೂ ನೀನು ಅಭಿಲಷಿಸಿರುವ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿಗಳೂ, ಹೋಮ-ಹವನಾದಿಗಳೂ ಯಾವುದೂ ನಿನ್ನಿಂದ ನಡೆಯಲಾರವು ಎಂದು ಶಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ನಿರಾಶಾಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಯಯಾತಿಯು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಿರಿಯಮಗನಾದ ಪುರುವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ "ಅಪ್ಪಾ! ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ನಾನು ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ಪರಿಪಾಲಿಸುವೆನು. ನಿನ್ನ ದೋಷದೊಡನೆ ನಿನ್ನ ಮುಪ್ಪನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನಿಂದ ನೀನು ಯೌವನವನ್ನು ಪಡೆದು ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ವಿಹರಿಸು ಎಂಬ ಪೂರುವಿನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜನು ಸಂತೋಷಗೊಳ್ಳುವುದರೊಂದಿಗೆ "ನೀನಾಳುವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ, ಸಕಲ ಸಂಪತ್ ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ತೃಪ್ತಿಯಿಂದಿರುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ನಿನ್ನ ಸಂತತಿಯೂ ಸರ್ವ ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೂಡಿ ರಾಜ್ಯ ಪದವಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂತಾಗಲಿ" ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವನ್ನು ಪೂರುವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆತನ ಯೌವನವನ್ನು ತಾನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಕ್ಕಳೂ ಸಿಗುತ್ತಾರೆ, ಕೆಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳೂ ಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಕೆಟ್ಟತನವೆಂಬುದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೆಟ್ಟದಾರಿ ತುಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಮಕ್ಕಳು ಪಾಪಕೂಪಕ್ಕಿಡಾಗುವಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಜರಾ ರೂಪಂ ಹರತಿ ಹಿ ಧೈರ್ಯಮಾಶಾ ಮೃತ್ಯುಃ ಪ್ರಾಣಾನ್ ಧರ್ಮಚರ್ಯಾಮಸೂಯಾ |

ಕಾಮೋ ಹ್ರಿಯಂ ವೃತ್ತಮನಾರ್ಯಸೇವಾ ಕ್ರೋಧಃ ಶ್ರಿಯಂ ಸರ್ವಮೇವಾಭಿಮಾನಃ ||

ಎಂಬ ಸುಭಾಷಿತವು ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಅತಿಯಾದ ತಾಳ್ಮೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ದೂರಮಾಡುತ್ತದೆ, ಸಾವು ಜೀವನದ ಉಸಿರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಅಸೂಯೆ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅತಿಯಾದ ಕಾಮ ಲೈಂಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ದೂರಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೆಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಹವಾಸ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಚಕಾರ. ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೋಪ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂತೋಷವನ್ನು ದೂರಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವೆಂಬುದು ಮನುಷ್ಯನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳು ನಶಿಸಿ ಹರಳೆಯಂತಾಗುವ, ಹಲ್ಲು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿ, ಕಣ್ಣು ಮಂಜಾಗಿ, ಕಿವಿ ಮಂದವಾಗುವ, ಕೈ-ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು

ನಡುಗಲಾರಂಭಿಸುವ ಕೋಲನಾಧರಿಸಿ ಬದುಕುವ ಮುದಿ ಜೀವಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ವಿದ್ಯಾ ಶಸ್ತ್ರಸ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯ ದ್ವೇ ವಿದ್ಯೇ ಪ್ರತಿಪತ್ತಯೇ |

ಆದ್ಯಾಹಾಸ್ಯಾಯ ವೃದ್ಧತ್ವೇ ದ್ವಿತೀಯಾಽದ್ವಿಯತೆ ಸದಾ ||

ಎಂಬ ಸುಭಾಷಿತೋಕ್ತಿಯು ಹೇಳುವಂತೆ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯೆ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರವಿದ್ಯೆಯೆಂದು ಎರಡು ವಿಧ. ಈ ಎರಡೂ ವಿದ್ಯೆಗಳಿಂದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಬಹುದು ಆದರೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮೊದಲನೆಯ ಶಸ್ತ್ರ ವಿದ್ಯೆಯು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರದೇ, ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎರಡನೆಯ ವಿದ್ಯೆಯೆನಿಸಿದ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿದ್ಯೆಯು ಸದಾ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದಾದ್ದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ತಾವು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಅದನ್ನು ಉಣ್ಣಿಸಲು ನಾವು ವೃದ್ಧರನ್ನು ಕಾಪಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಯಾವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ-ಮಾನಗಳು, ಮಾನ್ಯತೆ-ಮರ್ಯಾದಿಗಳು, ಸಹಾಯ-ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧರು ನ್ಯೂನತೆಗಳಿದ್ದರೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸಂಗಾತಿಯನ್ನೋ ಅಥವಾ ತನ್ನವರನ್ನೋ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯಾಕುಲ ಚಿತ್ತರಾಗಿ ಇರುವ ವೃದ್ಧರನ್ನು ಆರೈಕೆ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಮಾನಸಿಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿ, ಯುವ ಜನಾಂಗದ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನರೂಪಿಸಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಹಠಮಾರಿತನವನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರಂತೆಯೇ ಇದ್ದು 'ಮಾತ್ರದೇವೋಭವ, ಪಿತೃದೇವೋಭವ' ಎಂಬ ಪೂಜ್ಯತಾಭಾವವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು ವೃದ್ಧರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಯಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅರುಹುವಂತೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸೋಣ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿನ ಒಂಟಿತನವನ್ನು ದೂರವಾಗಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ತಾವು ದುರ್ಬಲರಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸೋಣ.

ಯಥಾ ಖನನ್ ಖನಿತ್ರೇಣ ನರೋವಾರ್ಯಾಧಿಗಚ್ಛತಿ |

ತಥಾ ವೃದ್ಧಗತಾಂ ಧರ್ಮಂ ಶುಶ್ರೂಶುರಧಿಗಚ್ಛತಿ ||

ಎಂಬಂತೆ ಹೇಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಗೆದಾಗ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೋ ಹಾಗೆ ವೃದ್ಧರ ಸೇವೆಮಾಡುವುದರಿಂದ ಧರ್ಮಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.